

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану наукової роботи, індивідуального навчального плану
та роботи над дисертацією **Панова Станіслава Ігоровича**
«Патологічна анатомія гепатобіліарної системи новонароджених та дітей
віком до 1 року від ВІЛ-інфікованих матерів»,
яка подається на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 22 – «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 222 – «Медицина»

Панов Станіслав Ігорович, 1986 року народження, освіта повна вища, у 2009 р. закінчив медичний факультет Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна за спеціальністю «Лікувальна справа». З 2009 по 2013 рр. проходив інтернатуру за фахом «Хірургія» на базі Сумського державного університету та отримав сертифікат лікаря-спеціаліста. З 2013 року працював лікарем-хірургом у Багатопрофільній лікарні Темнівської випрочної колонії №100. З жовтня 2013 року працював асистентом на кафедрі загальної та клінічної патології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. З 2015 року асистент кафедри анатомії людини медичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

З 2018 р. Панов С.І. є здобувачем третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП 222 «Медицина» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 – «Медицина».

За час навчання Панов С.І. виявив себе як вдумливий та цілеспрямований працівник, який має хист до наукової роботи. Показує приклад наполегливості, конструктивного підходу до справи. Слідкує за новинками вітчизняної та закордонної медичної літератури. Приймає участь в учбово-методичних, наукових, клінічних та клініко-анатомічних конференціях, форумах.

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Здобувачем Пановим Станіславом Ігоровичем повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми за наступними дисциплінами «Іноземна мова для аспірантів (англійська)» (300 годин, 10 кредитів ЄКТС) – складено екзамен (84 бали), «Філософські засади та методологія наукових досліджень» (150 годин, 5 кредитів ЄКТС) – складено залік (90 балів), «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень» (120 годин, 4 кредити ЄКТС)) – складено залік (100 балів), «Набуття універсальних навичок дослідника» (90 годин, 3 кредити ЄКТС)) – складено залік (100 балів), «Сучасні напрямки наукових досліджень в медицині» (120 годин, 4 кредити ЄКТС) – складено екзамен (100 балів), «Патологічна анатомія» (420 годин, 14 кредитів ЄКТС) – складено екзамен (100 балів), що повністю відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня

доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (редакція від 19.04.2019 р.)).

Здобувачем Пановим Станіславом Ігоровичем здобуто глибинні знання зі спеціальності (18 кредитів ЄКТС): пройдено цикли «Сучасні напрямки наукових досліджень в медицині» (120 годин, 4 кредити ЄКТС), «Патологічно анатомія» (420 годин, 14 кредитів ЄКТС). Здобувач проявив себе наполегливим, відповідальним науковцем, своєчасно виконував всі розділи індивідуального навчального плану, відвідував лекції та практичні заняття, які проводили науково-педагогічні працівники кафедр.

Здобувач Панов С.І. оволодів загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (5 кредитів ЄКТС).

Під час виконання освітньо-наукової програми здобувач Панов Станіслав Ігорович набув універсальних навичок дослідника (7 кредитів ЄКТС), зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. Пройшов та успішно завершив два закордонних міжнародних науково-педагогічних стажування.

Панов С.І. здобув мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи англійською мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (10 кредитів ЄКТС).

Здобувачем Пановим С.І. засвоєні необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Станіслав Ігорович оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провів власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи здобувача Панова Станіслава Ігоровича був затверджений рішенням вченої ради медичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна 17.10.2018 р. (протокол № 02). Науковий керівник Шерстюк Сергій Олексійович, професор, завідувач кафедри нормальної анатомії та фізіології людини, доктор медичних наук. Термін виконання роботи: 2018-2022 роки.

Здобувач Панов Станіслав Ігорович своєчасно виконував всі розділи індивідуального плану наукової роботи в установлені терміни. Своєчасність

та повнота виконання індивідуального плану підтверджена результатами щорічної атестації.

У роботі Панов С.І. проявив глибокі експериментальні навички і теоретичну підготовку. За час аспірантури та роботи на кафедрі проявив високу здатність до вивчення англійської мови та отримав сертифікат володіння англійською мовою на рівні B2. Високої оцінки та поваги заслуговують такі особисті та ділові якості дисертанта як висока виконавча дисципліна, обов'язковість, працьовитість та доброзичливість. Панов С.І. відмінно зарекомендував себе в колективі кафедри своїм спокійним та лагідним характером, готовністю прийти на допомогу.

4. Актуальність дисертації.

Здобувачем Пановим Станіславом Ігоровичем сумісно із науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури в обсязі (252 джерела) визначено актуальність теми, яка полягала у дослідженні патології печінки плодів та мертвонароджених дітей віком до 1-го року від ВІЛ – інфікованих матерів. На підставі визначеної актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

5. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри нормальної анатомії та фізіології людини медичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, та є фрагментом наукової роботи за темою: «Виявлення впливу патології матері на розвиток організму плода та новонародженого», № державної реєстрації 0117U004838.

6. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Здобувачем Пановим С.І., завдяки результатам комплексних морфологічних досліджень, було доведено, що ВІЛ-інфекція матері має суттєвий негативний вплив на гепатобіліарну систему плоду та подальше життя дитини. Було встановлено, що при материнської ВІЛ-інфекції відбувається затримка внутрішньоутробного розвитку плода, народження дітей з малою масою тіла та гепатомегалія.

Було уперше визначено, що з моменту народження і по мірі дорослішання дітей від ВІЛ-інфікованих матерів в крові реєструвалися прогресивна анемія, лейкопенія, тромбоцитопенія, лімфопенія зі значним зниженням рівня CD4-лімфоцитів та різке підвищення ШОЕ. Також було визначено, що з моменту народження і по мірі дорослішання дітей від ВІЛ-інфікованих матерів в крові реєструвалося прогресивне підвищення рівнів печінкових ензимів (АЛТ, АСТ, ГГТ, ЛФ), білірубину та прогресивне зниження рівня альбуміну.

Було встановлено, що з моменту народження і по мірі дорослішання дітей від ВІЛ-інфікованих матерів у паренхіматозному компоненті печінки реєструвалися ознаки його редукції, підвищення з подальшим зниженням

рівня регенераторної активності гепатоцитів, прогресивний жировий гепатоз та стеатогепатит.

Також було встановлено, що з моменту народження і по мірі дорослішання дітей від ВІЛ-інфікованих матерів непаренхіматозні клітини печінки демонстрували ознаки їхньої редукції (клітини Купфера, печінково-асоційовані CD4-лімфоцити), проліферації (дендритні клітини), проліферації та гіперактивації (зірчасті клітини печінки).

Була визначена та аргументована важлива діагностична значущість біомаркерів фіброзу печінки APRI та FIB-4, які дозволили ефективно встановити наявність і відстежити динаміку розвитку фібротичних змін печінки дітей від ВІЛ-інфікованих матерів.

Було встановлено, що з моменту народження і по мірі дорослішання дітей від ВІЛ-інфікованих матерів в гепатоцитах відбувалося прогресивне пошкодження мітохондрій у вигляді їх гіперплазії зі зміною форми (подовження, балонізація, химерні форми), гіпертрофії (мегамітохондрії), збільшення кількості щільних гранул, конденсації матриксу, втрати крист, появи ниткоподібного та кристалічного матеріалу всередині них.

7. Нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень.

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження Панова Станіслава Ігоровича. Використання результатів роботи у навчальному процесі (кафедри педіатрії ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедри акушерства та гінекології ХНУ імені В.Н. Каразіна, КНП «Золочівська лікарня» Золочівської селищної ради, КНП «Хорольська міська лікарня Хорольської міської ради Лубенського району Полтавської області») Кількість актів впровадження - 6.

На сьогодні Панов С.І. є добре підготовленим, кваліфікованим фахівцем, здатним до самостійної наукової роботи та викладання медичних дисциплін у закладах вищої освіти.

8. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Здобувач Панов Станіслав Ігорович, особисто провів дослідження. Дисертантом самостійно виконані антропометричні, органометричні, гістологічні, гістохімічні, імуногістохімічні, ультраструктурні та морфометричні дослідження 89 випадків автопсій мертвонароджених дітей з терміном гестації 37-40 тижнів та дітей віком до 1 року, які народилися від ВІЛ-моно-інфікованих матерів, та автопсій новонароджених дітей з терміном гестації 37-40 тижнів, які народилися від здорових матерів. Також виконано статистичну обробку отриманих результатів. Дисертантом самостійно написані та проілюстровані всі розділи дисертації, сформульовані її положення та висновки, підготовлено та подано до друку наукові публікації.

При аналізі отриманих результатів здобувачем Пановим С.І. було застосовано засоби програмного забезпечення Microsoft Office (номер

ліцензії: 9D9QG-NKMFF-GGGR8-TYF9Y-3GRY9), IBM SPSS Statistics Premium Faculty Pack 20.0 та IBM SPSS Statistics Author Pack 20.0 (номер ліцензії: 5725-A54). Достовірність даних підтверджена достатнім обсягом спостережень та використанням надійних методів статистичної обробки даних.

9. Апробація результатів дисертації.

Матеріали дисертації оприлюднено у виступах: Науково-практична конференція з міжнародною участю «Нове у медицині сучасного світу» (м. Львів, 22 листоп. 2019 р.), Науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні тенденції розвитку медичної науки та медичної практики» (м. Львів, 27-28 грудня. 2019 р.), International Scientific Conference «Modern Methods For Diagnostics And Treatment: Experience Of EU Countries» (Lublin, Republic of Poland, 27 груд. 2019 р).

Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації.

За матеріалами дисертації опубліковано 4 статті, з них 1 - у науковому фаховому виданні України, 3 - у періодичних закордонних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus, 3 тез доповідей. Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить здобувачу. Здобувач Панов С.І. особисто формував досліджувану групу, виконував забір досліджуваного матеріалу, проводив макроскопічне, мікроскопічне та морфометричне дослідження, аналіз та обробка отриманих результатів, підготовку статті до друку.

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Отримані результати розширили інформаційну базу патології гепатобіліарної системи дітей, народжених від ВІЛ-інфікованих матерів. При патоморфологічному дослідженні гепатобіліарної системи таких дітей, необхідно розуміти, що пошкодження та редукція паренхіматозного компоненту; виснаження макрофагально-лімфоїдного компоненту, та значне розростання стромального компоненту засвідчують факт відповіді організму дитини на ВІЛ-інфекцію матері та продуктивного інфікування самої дитини. Також, була встановлена та обґрунтована висока вірогідність порушень функцій гепатобіліарної системи дітей від ВІЛ-інфікованих матерів в постнатальному періоді і це потребує предметної уваги неонатологів, педіатрів, дитячих гастроентерологів та інфекціоністів до таких дітей при їх лікуванні.

Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація повністю відповідає паспорту спеціальності 222 Медицина

11. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на

засіданні Комісії з питань етики та біоетики медичного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна.

Здобувачем Пановим Станіславом Ігоровичем вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики та біоетики медичного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики. За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи.

12. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням науково стилю викладення.

13. Відповідність дисертації вимогам щодо дисертацій, які подаються на здобуття наукового ступеня доктора філософії, згідно «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 21.03.2022 року № 341).

Дисертація здобувача Панова Станіслава Ігоровича на тему «Патологічна анатомія гепатобіліарної системи новонароджених та дітей віком до 1 року від ВІЛ-інфікованих матерів» за спеціальністю 222 Медицина повністю відповідає вимогам щодо дисертацій, які подаються на здобуття наукового ступеня доктора філософії, згідно «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 21.03.2022 року № 341)., та може бути представлена до проведення попередньої експертизи.

Науковий керівник:

доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри нормальної анатомії
та фізіології людини медичного факультету
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

Сергій ШЕРСТЮК

Підпис Сергія Шерстюка засвідчую
Начальник відділу кадрів
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Олена ГРОМИКО